

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Adam VOJTĚCH
ministr

V Praze dne 5. června 2018
Č.j.: MZDR 46771/2017-8/OPR

MZDRX012LQ0K

Vážená paní veřejná ochránkyně práv,

dovolte, abych Vás informoval o dalším postupu Ministerstva zdravotnictví ve věci implementace Vašich doporučení pro Psychiatrickou nemocnici Kosmonosy a Ministerstvo zdravotnictví. Tento postup Ministerstva zdravotnictví byl předběžně na pracovní úrovni komunikován i se zaměstnanci Vaší kanceláře.

Předně mi dovoluji Vás seznámit s obecnými kroky, které Ministerstvo zdravotnictví podniká v oblasti zlepšení podmínek, ve kterých je v České republice poskytována psychiatrická péče. Projekt reformy psychiatrické péče, na který bylo v minulosti často v rámci komunikace s Vámi odkazováno, se rozběhl do fáze, ve které jsou již dle mého názoru vidět konkrétní výsledky. Jedním z viditelných posunů je například nedávne vyhlášení výzvy na vznik pěti center duševního zdraví. V jednotlivých krajích i v jednotlivých psychiatrických nemocnicích pracují týmy, které jsou podpořeny z prostředků Evropské unie, které mají za úkol mapování prostředí a přípravu transformačních plánů nemocnic na nový model poskytování psychiatrické péče s těžištěm posunutým do komunity. Jsem přesvědčen o vysoké důležitosti této reformy, nicméně s ohledem na zatím stále opatrný vztah veřejnosti k psychiatrii a psychiatrickým pacientům je nutné probíhající i plánované změny velmi citlivě komunikovat. Jedním z rizik je totiž odmítnutí principů reformy veřejností a tím její zásadní zbrzdění či úplné zastavení.

Jednou z oblastí, které věnujete pozornost, je také přivolávání Policie ČR k řešení některých situací vzniklých v psychiatrických nemocnicích. Po proběhlých diskusích s odborníky i s řediteli psychiatrických nemocnic zastávám názor, že Policii ČR je do zdravotnického zařízení možné volat pouze v tom případě, kdy dochází ze strany pacienta k nějakému kriminálnímu jednání. V případech, kdy je násilné chování průvodním znakem

Ministerstvo zdravotnictví, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2
tel./fax: +420 224 971 111, e-mail: mzcr@mzcr.cz, www.mzcr.cz

Elektronický podpis - 5.6.2018

Certifikát autora podpisu :

Jméno : [REDACTED]
Vydal : PostSignum Qualified C...
Platnost do : 2.1.2019

pacientovy choroby, je nutné podniknout všechny kroky k tomu, aby toto chování bylo zvládnuto personálem nemocnice. Přivolání Policie ČR je dle mého názoru možné pouze v případech, kdy již chování pacienta nelze zvládnout a personál je ohrožen. Z logiky věci musí jít z hlediska frekvence o jev velmi výjimečný. V této oblasti spolupracujeme s Psychiatrickou nemocnicí Bohnice na stanovení metodiky postupu psychiatrické nemocnice při kontaktu s Policií ČR. Tato metodika je nyní v připomínkovém řízení v rámci odborníků Psychiatrické nemocnice Bohnice a bude v řádu dnů předána Ministerstvu zdravotnictví k další oponentuře. Tato metodika poté bude distribuována jednotlivým psychiatrickým nemocnicím s úkolem implementovat ji do vnitřních předpisů každé psychiatrické nemocnice. Plnou implementaci předpokládám do září 2018.

Další oblastí, které se věnujeme, je používání omezovacích prostředků. V této oblasti došlo ke změně v legislativě, kdy v zákoně o zdravotních službách bylo doplněno, že použití omezovacích prostředků je možné pouze (s výjimkou případů, kdy by zjevně nevedlo k dosažení účelu) po předchozím neúspěšném použití mírnějšího postupu. Zároveň bylo stanoveno, že poskytovatel je povinen vést centrální evidenci použití omezovacích prostředků, která obsahuje souhrnné údaje o počtech případů použití omezovacích prostředků za kalendářní rok, a to pro každý omezovací prostředek zvlášť; identifikační údaje pacientů, u kterých byly omezovací prostředky použity, se v centrální evidenci neuvádějí. Ministerstvo zdravotnictví zároveň připravilo nové Metodické doporučení pro poskytovatele lůžkové péče k omezení volného pohybu pacienta a používání omezovacích prostředků u pacienta, které vyšlo ve Věstníku MZ, částka 4/2018. V tomto metodickém pokynu je mimo jiné uvedeno například, že je nepřipustné omezovací prostředky používat jako preventivní nebo sankční opatření, ani jako opatření vyplývající z neodpovídající provozní situace (nedostatek personálu, nefunkční kamerový systém aj.). Pacient musí být o důvodech omezení a dalším postupu informován, doporučuje se po ukončení omezení tzv. debriefing. Zároveň se doporučuje, aby nejpozději po 3 hodinách (v případě pásů a kurtů) a po 12 hodinách (v případě místností určených k bezpečnému pohybu a případě síťových lůžek) byl postup opětovně posouzen.

V rámci reformy psychiatrické péče budou také provedeny hodnotící návštěvy psychiatrických nemocnic s použitím metodiky WHO Quality Rights Toolkit se zaměřením na dodržování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Hodnocení budou podkladem pro návaznou část projektu s využitím metodiky WHO, tentokrát s cílem dosažení změn v identifikovaných doménách. Návštěva v PN Kosmonosy je naplánována na srpen 2018.

Nyní mi dovoluje vyjádřit se konkrétně k situaci v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy.

Jedním z témat Vaší oprávněné kritiky bylo používání síťových lůžek v rozsahu, který je v rámci psychiatrických nemocnic ojedinělý. V této souvislosti mohu sdělit, že v současné době používá PN Kosmonosy pouze 10 síťových lůžek (oproti minulému počtu 24), a to na gerontologickém oddělení k zamezení poranění při nočních stavech zmatenosti u pacientů.

Na jednání, které proběhlo s ředitelem Odboru přímo řízených organizací Ministerstva zdravotnictví dne 12. 3. 2018, bylo dojednáno, že dojde k vytvoření akčního plánu implementace nápravných opatření k Vaším zjištěním v následujících oblastech.

1. Omezení používání síťových lůžek
2. Plán navýšení personálu
3. Přechná omezení protitoxikomanických ochranných léčeb
4. Systém přivolání týmu na pomoc

Navrhuji následující harmonogram implementace.

Termín:	Opatření:
květen 2018	Informace pro PN Kosmonosy o dohodě MZ a VOP na akčním plánu implementace opatření v PN Kosmonosy – úkol pro ředitelku vypracovat harmonogram plnění opatření v následujících oblastech: <ol style="list-style-type: none">1. postupné omezení používání síťových lůžek s cílem úplného upuštění od používání tohoto omezujícího prostředku včetně stanovení termínů2. navýšení personálního zabezpečení poskytování zdravotních služeb – zpracování plánu chybějícího personálu, který by nahradil nutnost nadměrného volání PČR – návrh opatření k získání nového personálu včetně termínů3. Přechnodné omezení protitoxikomanických ochranných léčeb – nutno projednat s příslušnými soudy – úkol pro ředitelku PN Kosmonosy stavit návrh postupu v této oblasti, Ministerstvo zdravotnictví poskytne případnou součinnost při jednání se soudy a MSp4. Systém přivolání týmu na pomoc – návrh vnitřní směrnice na přivolání pomoci v případě ohrožení personálu (náhrada za volání PČR)
červen 2018	Příprava opatření v jednotlivých oblastech včetně harmonogramu
do konce června 2018	Zaslání návrhu opatření včetně harmonogramu Ministerstvu zdravotnictví
Do 15. července 2018	Revize návrhu ze strany Ministerstva zdravotnictví a odsouhlasení finální verze, informování Veřejné ochránkyně práv.
Srpen 2018 a dále	Implementace opatření dle harmonogramu.

Nad rámec výše uvedeného doplňuji, že jsem osobně navštívil Psychiatrickou nemocnici Kosmonosy, kde byl problém s paní ředitelkou diskutován, na moji návštěvu navazovala delší návštěva ředitele odboru přímo řízených organizací, jejímž tématem byla především implementace Vašich doporučení. Paní ředitelka je tedy o postupu předběžně informována.

Zároveň mohu potvrdit, že na oddělení A16 probíhají stavební práce mimo jiné za účelem omezení možnosti ukryvání nedovolených látek.

Vážená paní veřejná ochránkyně práv, dovoluji mi ujistit Vás, že reformu psychiatrické péče obecně, ale i konkrétní situaci v PN Kosmonosy neberu na lehkou váhu a snažím se jí v rámci objektivních možností Ministerstva zdravotnictví co nejúčinněji řešit.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová
veřejná ochránkyně práv
Kancelář veřejného ochránce práv
Údolní 658/39
602 00 Brno

